

Het is goed dat de Raad voor leefomgeving en infrastructuur zo kritisch is op het natuurbeleid

— Geert van Duinhoven

Mirjam Visser, senior communicatieadviseur LTO Nederland

“Raad is ongenueanceerd in de kritiek op agrarisch natuurbeheer”

> “Er mag altijd kritisch gekeken worden naar elk beleid. Daar zijn we natuurlijk niet op tegen. Wel vinden wij dat de Raad in het rapport te ongenueanceerd is over het agrarisch natuurbeheer. We erkennen dat het efficiënter moet en kan, maar op deze manier het agrarisch natuurbeheer wegzetten, vinden wij niet goed. Het rapport schrijft simpelweg op dat het agrarisch natuurbeheer ‘heeft gefaald’, en dat het ‘niets heeft uitgehaald’. Probleem is dat niemand weet wat er gebeurd zou zijn als we als boeren al die inspanningen niet hadden gedaan. Wij zijn ervan overtuigd dat we een bijdrage hebben geleverd aan de weidevogelstand, aan de akkerflora, aan de kwaliteit van de sloten. Maar we kunnen het niet bewijzen. De Raad bewijst echter ook niet dat het niets heeft uitgehaald. En dat is ook heel erg moeilijk. Je kunt nooit zeggen dat als je deze maatregel A in de natuur neemt, je ook effect B daar aan toe mag schrijven. Zo werkt de natuur niet. Ik vind dat als je als Raad zulke sterke uitspraken doet, deze wel onderbouwd moeten worden. Effect is dat de motivatie bij boeren wel een flinke tik heeft gekregen. Doe je zo ontzettend je best, en dan krijg je dit. Dat is best heel zuur. Wij denken juist dat als we het natuurbeheer een extra zet willen geven, we juist met alle partners in het buitengebied moeten samenwerken. Dus met terreinbeheerders, waterschappen, recreatieondernemingen, landbouw en noem, maar op. De overheid moet dat proces faciliteren, maar de maatschappelijke partners zullen elkaar moeten opzoeken om samen goede plannen te maken voor de natuur.” <

Pieter Litjens, Lid Tweede Kamer VVD

“Draagvlak is afhankelijk van antwoorden van staatssecretaris”

> “Het is uiteraard heel goed dat de Raad zo kritisch is. Hij legt de vinger op de zere plek. En dat is de taak van de raad. Er is genoeg reden om de natuur goed te beschermen en als blijkt dat we het beheer en het beleid daarvoor niet goed op orde hebben, moet daar een kritische reactie op komen. Ik zie een aantal conclusies in het rapport. Het agrarisch natuurbeheer is niet goed gegaan. Ik denk dat die conclusie klopt en de staatssecretaris maakt dan ook al een beweging om het efficiënter te gaan doen. Verder constateert de raad dat het soortenbeleid een te rigide systeem is en ook niet effectief. We zouden meer toe moeten naar een gebiedsbescherming waarbij je minder individuele soorten beschermt, maar een heel gebied. Een gebied waar ook andere activiteiten plaatsvinden. Wij vinden dat het natuurbeheer haalbaar en betaalbaar met zijn, en het advies geeft daar een positieve impuls voor. Ik denk niet dat de strenge toon van het rapport afbreuk zal doen aan het draagvlak voor natuur. Integendeel: er is momenteel weinig te draagvlak voor het Natura 2000-beleid. Het draagvlak voor het natuurbeleid zal vooral afhankelijk zijn van de antwoorden die de staatssecretaris gaat geven op het rapport. Neemt ze het serieus en gaat ze het beleid op de kritische punten aanpassen, dan zal dat het draagvlak vergroten. Maar als ze het rapport ter zijde gaat leggen, ja dan zullen steeds minder mensen geloof hechten aan het natuurbeleid.” <

Robert Kwak, Vogelbescherming Nederland

“Rapport mist een visie voor de lange termijn”

> Een kritisch rapport is prima, want het gaat nog lang niet overal goed met de natuur. Het rapport laat duidelijk zien dat de inzet van middelen beter kan. Je moet alleen niet het kind met het badwater weggooiden. Het rapport schiet in die zin op sommige plekken wel wat door. Een pleidooi voor grotere aaneengesloten gebieden is uiteraard prima voor de natuur op langere termijn. Tot die tijd zullen we echter wel ook aan bijvoorbeeld weidevogelbeheer in landbouwgebieden moeten werken om straks voldoende populaties te hebben voor die grote gebieden.

Het is ontzettend moeilijk om te zeggen dat agrarisch natuurbeheer heeft gefaald. We hebben nu eenmaal geen nulmeting en geen controlegroep. We hadden echter wel eerder kunnen erkennen, we hebben daar nu ongeveer veertig jaar over gedaan, dat het weidevogelbeheer op deze manier niet erg effectief is. Dat komt natuurlijk gewoon omdat we veel te weinig monitoren op de feitelijke effectiviteit van beleid en beheers. We hadden het veel eerder moeten erkennen. Ik vrees dat als we nu een nieuwe weg inslaan, we over veertig jaar pas weer weten of het beleid werkt of niet.

En dat is dan meteen ook wat mij betreft het grote manco aan het rapport: ze geven niet aan hoe het dan wel moet. In de maatregelen die ze voorstellen zit te weinig samenhang. En dat heeft dan weer te maken met het feit dat we in Nederland nauwelijks een langetermijnvisie, geen stip op de horizon hebben op wat we met natuur willen. Als Vogelbescherming willen wij daar in ieder geval de komende jaren aan gaan werken.<

Piet Schipper, Staatsbosbeheer

“Rapport is aanleiding voor discussie over prioritering”

> De stellingen van de Raad zijn stevig, maar dat is niet erg. Een van de goede dingen van het rapport is dat het nu eens een keer niet over meningen gaat maar echt over de inhoud. Dat gebeurt veel te weinig. Hier komen allerlei aspecten aan bod, zoals regelgeving, instrumentarium, financiën, bestuurlijke kant, sociale kant. Dat maakt het sterk en compleet. Het effect van het advies kan ik nu nog moeilijk inschatten. Dat hangt er van af of de overheid er iets mee gaat doen.

Een van de onderwerpen die ons aangaan is dat de Raad vindt dat we meer moeten samenwerken met anderen. Uiteraard doen we dat al steeds meer, en ik denk dat het goed is om daar eens stevig met z'n allen over door te praten. Maar heel nieuw is dat uiteraard niet. Heel kritisch is de raad op het agrarisch natuurbeheer en op de ecologische verbindingen. Los van het feit of deze twee deelonderwerpen de afgelopen jaren effectief zijn geweest, – de raad betwijfelt dat –, is het een terechte vraag of we als samenleving de afgelopen jaren het geld aan de goede projecten hebben gegeven. Er is daar inderdaad veel geld naar toe gegaan. Maar daar hebben we voor gekozen. Misschien had het beter gekund. Ik zie de kritiek op het agrarisch natuurbeheer en op de ecoducten dan ook vooral als een uitnodiging om als maatschappij weer eens kritisch naar de prioritering te kijken.<

Stills uit 'Onbeperkt houdbaar – Naar een robuust natuurbeleid', RLI, mei 2013